

Počátky tetování

Tetování dnes zažívá obrovský boom napříč generacemi, kontinenty, městy a vesnicemi a také mezi všemi pohlavími, která se dosud podařilo objevit. Pojďme se podívat, jak tetování vznikalo.

Tradice trvalého zdobení kůže má doslova pravěkou historii, kdy její počátky sahají až do doby neolitu. Nález slavné mumie Ötziho, pocházející z doby kolem 5300 let př. n. l., je důkazem vzniku specifického umění, jež se stalo určitým předvojem současného bodyartu. Na nohou Ötziho bylo nalezeno celkem sedmáct paralelních čar vzniklých porušením integrity kůže.

Tetovat se začínalo v Severní Americe a v Evropě, vlna obliby se nevyhnula ani Africe, Střední Americe, Číně či Japonsku. V klasickém Řecku bylo tetování běžné mezi otroky, v době antického Říma bylo používáno k označování vojáků proti dezerci. Ve starověké a středověké Číně bylo tetování považováno za barbarské a stejně jako ve středověkém Japonsku sloužilo k označování zločinců (podobně jako v Evropě cejchování). Konstantin I. Veliký a druhý nikajský koncil, iniciovaný jeho matkou Irenou, vyhověli křesťanům a rovněž tuto techniku zakázali. Zmínka ve Starém zákoně potvrzuje, že byla vyhodnocena jako nežádoucí.

Roku 1770, kdy námořníci dobývali země jižního Pacifiku pod velením Jamese Cooka, se zdobení kůže dále rozšiřovalo mezi veřejnost. Na přelomu 19. a 20. století se v USA objevují první tatérské hvězdy, které se postaraly o komerční rozvoj. Ve svých ateliérech zdobily jak vojáky před narukováním do války, tak občany toužící po atraktivitě. Jejich motivy se zachovaly na tzv. fleších, které zobrazují sady obrázků pro různé části těla. Tyto motivy se tetují dodnes pod názvem Traditional Tattoo nebo Old School a zažívají obrovskou popularitu nejen v USA.

Odhaduje se, že ve čtyřicátých letech mělo alespoň jedno tetování přibližně 6 % Američanů (asi 10 milionů lidí). V roce 2003 se tato čísla téměř ztrojnásobila na 16 % (1 z 8 Američanů je potetován). Do roku 2015 vzrostl podíl na necelých 30 procent, dnes se dá odhadnout nárůst o dalších 10 %. V Evropě a Asii je situace obdobná. Poté, co předsudky společnosti opadly, staly se „kérky“ vyjádřením charakteru, stylu a výtvarného vkusu. Vzniklo množství směrů, jako jsou například Blackwork nebo Dotwork, a právě jsou dnes považovány za umění.

(Zdroje: 100+1, Studio Leny, Wikipedia)

Text: Radim Neumann

Článek je komerční prezentací.

NEUMANN TATTOO

AKCE

VYSTŘIHNĚTE TENTO INZERÁT
A ZÍSKEJTE TETOVÁNÍ ZA CENU
500 Kč / hodina

SALON LUCIE

Husova 2073, Černošice 252 28
Tel.: +420 732 440 808
email: neumann.acc@gmail.com

www.mannyttoo.com

Veterán od Monte Cassina

hostem dobřichovického nakladatelství KAVA-PECH

*Ne každý může být hrdinou,
ale vždy lze zůstat člověkem.*

Johann Wolfgang von Goethe

Milé čtenářky, milí čtenáři Kukátka,

obvykle v této rubrice nacházíte portréty těch, kteří s Dobřichovicemi spojili svůj život mnohem těsněji a mnohem déle. V tomto čísle uděláme výjimku, nabízíme portrét výrazné osobnosti, jež u nás sice pobyla jen pár dní, avšak kontext její návštěvy u nás je po výtce zajímavý z řady jiných důvodů.

No a že pan Martin Stuppig není osobnost, to by asi nikdo tvrdit nedovolil. To už jsme v rovině modelů chování, příkladů, inspirací. V rovině osobností se všim všudy, protože osobnosti jsou těmi modely, příklady, inspiracemi ...

redakce

Od 10. do 21. 10. 2019 mělo mé dobřichovické nakladatelství KAVA-PECH vzácného hosta: rakouského humanistu, esperantistu, účastníka jedné z nejkrvavějších bitev druhé světové války o Monte Cassino, Martina Stuppiga, autora knihy *Menschlich in der Unmenschlichkeit*, jejíž českou verzi zmíněné nakladatelství právě vydalo s názvem *Vždy lze zůstat člověkem*.

Čtyřadevadesátiletému rakouskému autorovi by jeho věk nikdo nehádal. Je velmi čilý jak fyzicky, tak i duševně, proto zvládl bezproblémově náročný program: když ve čtvrtek 10. 10. k večeru přijel (jako vždy vlakem), ubytoval jsem ho v penzionu U Tuláka, ale již 11. 10. ráno jsme spolu odjízďeli na konferenci esperantistů-železničářů do Kořenova, kde měl v sobotu odpoledne první prezentaci své knihy pro asi 40 účast-

níků. V tomto případě v esperantu, tedy bez potřeby tlumočnicka.

V neděli večer jsme se vrátili do Dobřichovic, kde bydlel další tři noci U Tuláka (tam byl mimochodem velmi spokojený, a dokonce se vyjádřil, že v tak příjemném a klidném prostředí už dlouho nepřenocoval; jako jedinou vadu viděl chybějící veřejné osvětlení – to jsme ale vyřešili tak, že ačkoliv velmi rád chodí pěšky, večer jsem ho vozil autem), v pondělí se vydal samostatně do Nymburka navštívit jednu z dvojice překladatelů, Jindřišku Dubinovou.

V úterý už měl druhou prezentaci své knihy, tentokrát v aule Pražského humanitního gymnázia. Protože jsme předpokládali zájem studentů, nedělali jsme akci reklamní a jenom e-mailem pozvali několik lidí, u nichž jsme tušili skutečný zájem. V gym-

Martin Stuppnig a dobřichovický nakladatel Petr Chrdle

náziu jsme byli velmi pěkně přijati ředitelkou školy, jeho zástupkyní a učitelem dějepisu a latiny, kteří měli o setkání s M. Stuppnigem velký zájem, ale podobný zájem se, bohužel, nekonal u studentů, z jejichž řad přišel 1 (slovy jeden) účastník. Tím prezentace proběhla před malým publikem asi 30 účastníků. Česko-německy tlumočil spolupřekladatel Karel Kauer. Přes menší počet lidí byla atmosféra velmi pěkná a neformální diskuse po oficiálním programu pokračovala ještě dlouho.

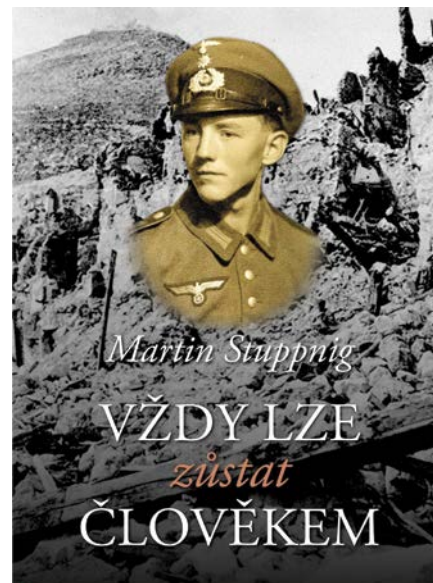
Ve čtvrtek ráno jsme odjeli do Brna, kde jsme se do neděle zúčastnili jubilejního kongresu Českého esperantského svazu. V pátek odpoledne v přednáškovém sálu Mahenovy knihovny měl M. Stuppnig poslední prezentaci své knihy u nás, tentokrát pro veřejnost. Tlumočila J. Dubinová a zájem předčil naše očekávání. Sál s více než sty místy nestačil, ale naštěstí bylo možno improvizovaně přidat další dvě řady židlí.

Autor po skončení programu pilně podepsával svoji knihu, ale při tom stihl i odpovídat na další a další dotazy. Diskuse byla tak živá, že jsme museli akci po necelých třech hodinách násilně ukončit, aby se mohl sál připravit na následující večerní program.

Ve své knize popisuje M. Stuppnig své zážitky jak z fronty, kde musel jako sedmnáctiletý rakouský mladík po anexi Rakouska jít bojovat „za vítězství Třetí říše“, ale také zážitky z britského zajateckého tábora a návrat domů. I když se kniha řadí mezi memoáry, a tedy literaturu faktu, je možno ji číst jako napínavý dobrodružný román a ohlasy na ni jsou zatím jenom kladné.

Možná není bez zajímavosti, že jsem knihu vydal rychleji v esperantu než česky. Protože zásoby knih se brzy vyčerpaly, vydal jsem již i druhé esperantské vydání, z něžto čtenářů doplněné o kapitolku, jak se vyvíjel život autora dál.

Čtenáře z Rakouska a Německa, kteří si

ji přečetli, mrzelo, že už není k mání také její německý originál. Protože nebyla naděje, že ten by v dohledné době znovu vyšel, zrealizoval jsem i druhé vydání v němčině doplněné o novou kapitolku podle druhého esperantského vydání, v mininákladu 150 ks, protože mi je jasné, že na německý knižní trh neproniknu. Myslel jsem, že knihu připravuji skutečně jenom pro síť prodejen s esperantskými knihami, navíc jenom v německy mluvících zemích. Přesto si vzal 50 kusů i můj český distributor KOSMAS, a i když jsem to nečekal, také tato německá verze si našla cestu i k čtenářům v naší zemi. Kromě toho jsem vyřídil objednávku největšího esperantského knihkupectví v Rotterdamu a z této německé verze mi necelý rok po vydání zbývá už jenom několik posledních kusů. A toto druhé německé vydání (první u KAVA-PECH) se stalo předlohou pro překlad do češtiny.

Ještě dodejme, že M. Stuppnig nemá ve svých 94 letech zdánlivě nevyčerpatelnou

energii zadarmo: Už od doby, kdy se vrátil z válečného zajateckého tábora v Egyptě v prosinci 1946, začíná každodenní ranní rozcvičku pěti Tibetany, k čemu si vždy něco přidá podle časových možností a momentální nálady, a následně ujde rychlou chůzí minimálně pět kilometrů. To nevynechá ani při svých mnohých cestách. Mohu uvést jako příklad, že když jsme se setkali vloni v Poděbradech na esperantském ekumenickém kongresu, potkal jsem ho ráno cestou do jídelny s ještě téměř zalepenými očima, jak se zrovna rázným krokem vrací naprosto svěží ze svého každodenního ranního pochodu. A jak se můžeme dočíst v jeho knize, jen stěží se po zranění ubránil amputaci nohy v zajateckém lazaretu!

Jen pro zajímavost, 14. 12. se znovu sejde-me ve Vídni na oslavě Zamenhofova dne v tamním Polském institutu, kam to máme stejně daleko, protože bydlí až u italských hranic. Další setkání už máme naplánované v květnu ve Frankfurtu nad Odrou na Mezinárodním esperantském kongresu železničářů a v září ve Svitavách při příležitosti vernisáže nové výstavy v Muzeu esperanta. Kromě toho vím, že už slíbil účast na vzpomínkové akci v italském městě Cassino a jistě plánuje cest víc, o kterých nevím. Minimálně tři do Maďarska, kam jezdí každé čtyři měsíce do lázní. Kdo Martina nezná, tomu přijde možná divné, kolik cest si plánuje člověk v polovině desátého desetiletí svého života, ale nám, kteří ho známe, to přijde docela normální a nijak nás to nepřekvapí.

Přeji svému autorovi a příteli Martinu Stuppnigovi, aby se mu všechny jeho nejen cestovatelské plány splnily, a také, aby stejně úspěšná jako německý originál a esperantská verze byla i česká verze jeho knihy, ale i další jazykové mutace připravené už k vydání (vím o italské a maďarské, ale jestli již vyšly, se ke mně zatím nedostalo).

Petr Chrdle

www.kava-pech.cz